

Accepted Manuscript

Accepted Manuscript (Uncorrected Proof)

Title: Elderly Perceived Challenges of the Intergenerational Gap: A Qualitative Study

Authors: Afsaneh Pourmollamirza¹, Leila Valizadeh², Elham Navab³, Hossein Matlabi⁴, Vahid Zamanzadeh^{5,*}

1. *Department of Geriatric Nursing, Faculty of Nursing and Midwifery, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, Iran.*
2. *Department of Pediatric Nursing, Faculty of Nursing and Midwifery, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, Iran.*
3. *Department of Geriatric Nursing, Faculty of Nursing and Midwifery, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran.*
4. *Department of Geriatric Health, Faculty of Health Sciences, Tabriz University of Medical Sciences, Tabriz, Iran.*
5. *Department of medical-Surgical Nursing, Faculty of Nursing and Midwifery, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, Iran.*

***Corresponding Author:** Vahid Zamanzadeh, Professor, Department of medical-Surgical Nursing, Faculty of Nursing and Midwifery, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, Iran. E-mail: zamanzadeh@sbmu.ac.ir

To appear in: **Salmand: Iranian Journal of Ageing**

Received date: 2025/04/14

Revised date: 2025/07/18

Accepted date: 2025/07/22

First Online Published: 2025/09/1809

This is a “Just Accepted” manuscript, which has been examined by the peer-review process and has been accepted for publication. A “Just Accepted” manuscript is published online shortly after its acceptance, which is prior to technical editing and formatting and author proofing. Salmand: Iranian Journal of Ageing provides “Just Accepted” as an optional service which allows authors to make their results available to the research community as soon as possible after acceptance. After a manuscript has been technically edited and formatted, it will be removed from the “Just Accepted” Website and published as a published article. Please note that technical editing may introduce minor changes to the manuscript text and/or graphics which may affect the content, and all legal disclaimers that apply to the journal pertain.

Please cite this article as:

Pourmollamirza A, Valizadeh L, Navab E, Matlabi H, Zamanzadeh V. [Elderly Perceived Challenges of the Intergenerational Gap: A Qualitative Study (Persian)]. Salmand: Iranian Journal of Ageing. Forthcoming 2025. Doi: <http://dx.doi.org/10.32598/sija.2025.4129.1>

Doi: <http://dx.doi.org/10.32598/sija.2025.4129.1>

نسخه پذیرفته شده پیش از انتشار

عنوان: چالش‌های ادراک شده سالمندان از شکاف بین نسلی: یک مطالعه کیفی

نویسندگان: افسانه پورملا میرزا^۱، لیلا ولی زاده^۲، الهام نواب^۳، حسین مطلبی^۴، وحید زمانزاده^{۵*}

۱. گروه پرستاری سالمندی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران.
۲. گروه پرستاری کودکان، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران.
۳. گروه پرستاری سالمندی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران.
۴. گروه بهداشت سالمندی، دانشکده علوم بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی تبریز، تبریز، ایران.
۵. گروه پرستاری داخلی-جراحی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران.

***نویسنده مسئول:** وحید زمانزاده، گروه پرستاری داخلی-جراحی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران. ایمیل: zamanzadeh@sbmu.ac.ir

نشریه: سالمند: مجله سالمندی ایران

تاریخ دریافت: 1404/1/25

تاریخ ویرایش: 1404/4/27

تاریخ پذیرش: 1404/4/31

این نسخه «پذیرفته شده پیش از انتشار» مقاله است که پس از طی فرایند داوری، برای چاپ، قابل پذیرش تشخیص داده شده است. این نسخه در مدت کوتاهی پس از اعلام پذیرش به صورت آنلاین و قبل از فرایند ویراستاری منتشر می شود. نشریه سالمند گزینه «پذیرفته شده پیش از انتشار» را به عنوان خدمتی به نویسندگان ارائه می دهد تا نتایج آن ها در سریع ترین زمان ممکن پس از پذیرش برای جامعه علمی در دسترس باشد. پس از آنکه مقاله ای فرایند آماده سازی و انتشار نهایی را طی می کند، از نسخه «پذیرفته شده پیش از انتشار» خارج و در یک شماره مشخص در وبسایت نشریه منتشر می شود. شایان ذکر است صفحه آرایی و ویراستاری فنی باعث ایجاد تغییرات صوری در متن مقاله می شود که ممکن است بر محتوای آن تأثیر بگذارد و این امر از حیطه مسئولیت دفتر نشریه خارج است.

لطفا این گونه استناد شود:

Pourmollamirza A, Valizadeh L, Navab E, Matlabi H, Zamanzadeh V. [Elderly Perceived Challenges of the Intergenerational Gap: A Qualitative Study (Persian)]. Salmand: Iranian Journal of Ageing. Forthcoming 2025. Doi: <http://dx.doi.org/10.32598/sija.2025.4129.1>

Doi: <http://dx.doi.org/10.32598/sija.2025.4129.1>

Abstract:

Objectives: The intergenerational gap, as one of the prominent consequences of social, cultural, and technological transformations in societies, has led to significant changes in relationships between the elderly and younger generations. The present study was conducted with the aim of discovering and explaining the perceived challenges of the elderly regarding the intergenerational gap.

Materials and Methods: This qualitative study was conducted in the city of Tehran, Iran, in 2023–2024. The participants included 21 elderly individuals (11 women and 10 men) aged between 65 and 80 years, selected through purposive sampling. Data were collected through semi-structured interviews and analyzed using the steps of qualitative content analysis.

Results: Data analysis led to the extraction of 97 initial codes, which were ultimately classified into three main categories: (1) Rejection: the experience of reduced communication between the elderly and the younger generation and the feeling of being sidelined from family and social contexts; (2) Diminished dignity: the perception of decreased respect, disregard for the roles and experiences of the elderly, and decline in their social position among the younger generation; and (3) Intergenerational conflicts: the emergence of tensions and incompatibilities between the elderly and the younger generation.

Conclusion: The results of this study show that, from the perspective of the elderly, the intergenerational gap is a multidimensional phenomenon that can lead to negative experiences and unpleasant challenges for them. These challenges may expose the elderly generation to various disorders. Therefore, it is necessary for policymakers, social planners, and aging-related professionals to adopt intergenerational approaches that facilitate effective interaction and dialogue between generations and take steps toward reducing the intergenerational gap through cultural, educational, and social programs.

Keywords: Intergenerational gap; Elderly; Qualitative content analysis

چکیده:

اهداف: شکاف بین‌نسلی به‌عنوان یکی از پیامدهای بارز تحولات اجتماعی، فرهنگی و فناورانه در جوامع، منجر به تغییرات چشمگیری در روابط میان نسل‌های سالمند و جوان شده است. پژوهش حاضر با هدف کشف و تبیین چالش‌های ادراک‌شده سالمندان از شکاف بین‌نسلی انجام شد.

مواد و روش‌ها: این مطالعه کیفی در سال ۱۴۰۲-۰۳ در شهر تهران، ایران انجام شد. مشارکت‌کنندگان شامل ۲۱ فرد سالمند (۱۱ زن و ۱۰ مرد) در محدوده سنی ۶۵ تا ۸۰ سال بودند که به روش نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شدند. داده‌ها از طریق مصاحبه‌های نیمه ساختاریافته گردآوری و سپس با بهره‌گیری از مراحل تحلیل محتوای کیفی، تحلیل شدند.

یافته‌ها: تجزیه و تحلیل داده‌ها منجر به استخراج ۹۷ کد اولیه شد که در نهایت در سه طبقه اصلی طبقه‌بندی گردید: (۱) طردشدگی: تجربه کاهش ارتباطات سالمندان با نسل جوان و احساس کنار گذاشته شدن از بسترهای خانوادگی و اجتماعی؛ (۲) تضعیف منزلت: ادراک کاهش احترام، بی‌توجهی به نقش‌ها و تجارب سالمندان و افت جایگاه اجتماعی آنان نزد نسل جوان؛ و (۳) تعارضات بین‌نسلی: بروز تنش‌ها و ناسازگاری‌ها بین سالمندان و افراد نسل جوان.

نتیجه‌گیری: نتایج این مطالعه نشان می‌دهد که شکاف بین‌نسلی از دیدگاه سالمندان پدیده‌ای چندبعدی است که می‌تواند تجربیات منفی و چالش‌های ناخوشایندی را برای آن‌ها داشته باشد. وجود این چالش‌ها می‌تواند نسل سالمند را در معرض اختلالات متفاوتی قرار دهد. از این‌رو، ضرورت دارد که سیاست‌گذاران، برنامه‌ریزان اجتماعی و فعالان حوزه سالمندی با اتخاذ رویکردهای میان‌نسلی، زمینه تعامل و گفت‌وگوی مؤثر میان نسل‌ها را فراهم سازند و از طریق برنامه‌هایی فرهنگی، آموزشی و اجتماعی، در جهت کاهش شکاف بین‌نسلی گام بردارند.

کلیدواژه‌ها: شکاف بین‌نسلی؛ سالمند؛ تحلیل محتوای کیفی

مقدمه:

عدم درک متقابل نسل سالمند و نسل جوان از همدیگر که به صورت عدم درک ارزش‌های هم رخ می‌دهد، شکاف بین نسلی نامیده می‌شود. شکاف بین نسلی درواقع پاسخی به تمایزات و تفاوت‌های پایدار بین نسل سالمند و جوان است که در جوامع کنونی یک واقعیت اجتماعی به شمار آید. (۱). در قرن حاضر، شکاف بین نسلی به عنوان یک چالش اجتماعی در اکثر کشورها به شمار می‌آید (۲). این موضوع در بین نسل سالمند و نسل جوان کشورهای آسیایی به دلیل وابستگی بالاتر، ترجیح وابستگی نسبت به فردیت و پیروی از رسوم، بیشتر نمود پیدا کرده است (۳). ایران نیز با قرارگیری در این منطقه با این چالش روبه‌رو است. در مطالعه فرا تحلیلی که در سال ۲۰۱۸ منتشر شد، مطالعاتی که در ایران به موضوع شکاف بین نسلی پرداخته بودند مرور شدند. طی ۱۰ مطالعه که بین سال‌های ۱۳۹۶-۱۳۸۹ انجام شده بود، وجود تفاوت بین نسلی در ایران مورد تأیید قرار گرفت (۴).

در نظریه‌های جامعه‌شناسی، مفهوم شکاف به تمایزات و تفاوت‌های پایداری اطلاق می‌شود که در بستر تحولات و تعارض‌های اجتماعی و سیاسی شکل می‌گیرند. این شکاف عمدتاً در قالب تقابل میان شیوه‌های زندگی سنتی و مدرن بروز می‌یابد (۵). وجود این شکاف بین سنت و مدرنیته عموماً عامل اصلی شکاف بین نسل‌ها نیز است. تغییرات و دگرگونی‌های اجتماعی در سیستم جامعه که عموماً متأثر از تغییرات حاصل از مدرنیزاسیون است، موجب تغییرات ساختار خانواده، تغییر دیدگاه نسبت به مسائل مذهبی، اقتصادی، تغییرات فناوری و فردگرایی در نسل جوان می‌شود (۶، ۷). طبق نظریه تغییر نسلی رونالد اینگلهارت گذر از نسلی به نسل دیگر با تغییراتی بنیادی در فرهنگ و ارزش همراه است و عموماً وجود مجموعه‌ای از تغییرات در سطح سیستم باعث ایجاد تغییراتی در سطح فردی می‌شود (۸). وجود این تغییرات اساسی در ارزش، دیدگاه و رفتار در نسل جوان، در تقابل با نظام‌های اعتقادی و رفتارهای اجتماعی سنتی نسل سالمند است (۵). از سوی دیگر این تغییرات در میان نسل جوان روابط بین سالمندان و آن‌ها را تحت تأثیر قرار داده و موجب شکاف بین نسلی می‌شود (۹).

شکاف بین نسلی با ایجاد تقابل بین نسلی می‌تواند با چالش‌هایی برای جوامع و نسل‌های مختلف همراه باشد. مطالعات انجام‌شده در برخی کشورها نشان می‌دهند نسل سالمند تحت تأثیر شکاف بین نسلی می‌تواند با چالش‌های اساسی رو به برو باشند. ایجاد ارتباط با افراد پیرامون و تشکیل شبکه اجتماعی در سالمندان عامل مهمی در بهزیستی اجتماعی آن‌ها است. بر اساس نظریه تبادل اجتماعی، روابط بین نسلی به عنوان هر شکلی از مبادله بین نسل‌ها محسوب می‌شود. شش بعد اصلی در این مبادله شامل همبستگی ساختاری، مشارکتی،

عاطفی، توافق، هنجاری و عملکردی می‌باشند (۱۰). وجود این تبادلات و روابط بین‌نسلی نقش مهمی در تضمین سلامت روان و رفاه افراد سالمند ایفا می‌کند. ایجاد و حفظ روابط با سایر نسل‌ها در دوران سالمندی از طریق ایجاد حمایت اجتماعی، عاطفی، روانی، خانوادگی و مالی در تأمین بهزیستی روان‌شناختی مؤثر است (۱۱). این روابط بین نسلی تحت تأثیر پدیده شکاف بین نسلی می‌توانند با اختلال مواجه شوند (۱۲). اختلال و نبود تعاملات مناسب بین نسلی برای سالمندان با اختلال در حس معنی‌داری در زندگی، حمایت اجتماعی و تطابق با سالمندی مرتبط است. همچنین می‌تواند نسل سالمند را با چالش‌هایی مانند انزوای اجتماعی، افسردگی و افت کیفیت زندگی روبه‌رو نماید (۱۶-۱۳).

چالش‌های ایجادشده در اثر شکاف بین نسلی با تحت تأثیر قرار دادن سلامت روانی، جسمی، اجتماعی و معنوی در سالمندان ضرورت رسیدگی به این موضوع را آشکار می‌کند. در این راستا مطالعات دقیق و ارائه راهکارهای مناسب و عملی از سوی مراقبین سلامت ضروری است (۱۷). ارائه راهکارهای مناسب برای حل این چالش، نیازمند دانش مناسب در این حوزه است. شکاف بین نسلی فرآیندی متغیر، نسبی، پویا و وابسته به زمینه است. لذا با توجه به پیچیدگی این پدیده و تأثیر عوامل زمینه‌ای در آن، برای ایجاد دانش مناسب، وجود مطالعات بومی غنی لازم است. بررسی‌ها نشان می‌دهند دانش تئوری شکاف بین نسلی در بستر فرهنگی و اجتماعی ایران غنی نیست (۴، ۱۸). همچنین جستجوهای انجام‌شده نشان داد تاکنون مطالعه‌ای در ایران، به چالش‌هایی که تحت تأثیر شکاف بین نسلی برای سالمندان رخ می‌دهد نپرداخته است. از این‌رو وجود مطالعاتی که آشکارکننده این مهم باشد ضروری است.

بررسی تجربه افراد درگیر در چالش‌ها و پدیده‌های اجتماعی یکی از مناسب‌ترین منابع برای شناخت و کسب دانش است (۱۹). با توجه به یادداشت‌ها و نتیجه‌گیری‌های فوق و با توجه به اهمیت موضوع، محققان در این مطالعه با رویکرد تحلیل محتوا کیفی به کشف و تبیین چالش‌های ادراک‌شده سالمندان از شکاف بین نسلی پرداختند.

روش مطالعه

مطالعه حاضر باهدف کشف و تبیین چالش‌های ادراک‌شده سالمندان از شکاف بین نسلی بوده و با روش تحلیل محتوای مرسوم انجام شد. در این روش با تفسیر ذهنی اطلاعات متنی از طریق فرآیند طبقه‌بندی سیستماتیک کدگذاری و شناسایی تم‌ها و الگوها، دانش و درک از پدیده مورد مطالعه کسب می‌شود (۲۰، ۲۱). مطالعات قبلی مناسبی در رابطه باهدف پژوهش یافت نشد از این‌رو این روش، جهت کسب دیدگاه مشارکت‌کنندگان و نشان

دادن شکاف بین نسلی به عنوان یک پدیده کلیدی استفاده شد. جهت گزارش در این مقاله از چک لیست استانداردهای گزارشگری تحقیقات کیفی^۱ (۲۲) استفاده شد.

مشارکت کنندگان در این مطالعه با استفاده از نمونه گیری هدفمند، از بین سالمندان شهر تهران، ایران انتخاب شدند. برای کسب درک جامع از موضوع مورد مطالعه، حداکثر تنوع در انتخاب مشارکت کنندگان در نظر گرفته شد. مشارکت کنندگان در مطالعه شامل ۲۱ سالمند، (۱۱ زن و ۱۰ مرد) ۶۵ تا ۸۰ ساله بودند (جدول ۱). معیارهای ورود به مطالعه شامل: سن ≤ 65 ، توانایی برقراری ارتباط و تمایل به همکاری با محقق، عدم ابتلا به بیماری روانی و شناختی شناخته شده که از طریق پرسش در رابطه با بیماری ها و داروهای مصرفی صورت می گرفت، بود. نمونه گیری تا رسیدن به اشباع انجام شد.

جدول ۱: مشخصات دموگرافیک سالمندان مشارکت کننده

ردیف	سن	جنسیت	وضعیت تأهل	میزان سواد	وضعیت اشتغال	ترتیبات زندگی*
۱	۶۷	زن	متاهل	ابتدایی	خانه دار	همسر
۲	۶۵	زن	متاهل	دبیرستان	خانه دار	همسر و پسر
۳	۷۰	زن	همسر فوت شده	ابتدایی	بازنشسته	تنها
۴	۷۰	زن	مجرد	بی سواد	بازنشسته	خواهر
۵	۶۵	زن	متاهل	لیسانس	خانه دار	همسر
۶	۸۰	زن	همسر فوت شده	بی سواد	خانه دار	دختر
۷	۶۸	زن	متاهل	ابتدایی	خانه دار	همسر
۸	۷۵	زن	همسر فوت شده	بی سواد	خانه دار	خانواده پسر
۹	۷۳	زن	همسر فوت شده	فوق دیپلم	خانه دار	تنها
۱۰	۷۷	زن	همسر فوت شده	ابتدایی	خانه دار	دختر
۱۱	۷۱	مرد	همسر فوت شده	بی سواد	بازنشسته	تنها
۱۲	۷۰	مرد	متاهل	ابتدایی	بازنشسته	همسر
۱۳	۶۵	مرد	مجرد	فوق دیپلم	شاغل	تنها
۱۴	۶۵	مرد	همسر فوت شده	بی سواد	شاغل	تنها
۱۵	۶۹	مرد	متاهل	بی سواد	بازنشسته	همسر
۱۶	۶۵	مرد	متاهل	ابتدایی	بازنشسته	همسر
۱۷	۶۶	مرد	متاهل	لیسانس	بازنشسته	همسر
۱۸	۷۷	مرد	همسر فوت شده	بی سواد	بازنشسته	تنها
۱۹	۶۸	مرد	متاهل	راهنمایی	شاغل	همسر و فرزندان
۲۰	۷۳	مرد	همسر فوت شده	ابتدایی	شاغل	تنها
۲۱	۸۰	مرد	متاهل	ابتدایی	بازنشسته	همسر

ترتیبات زندگی: (Living Arrangement): زندگی با چه کسی یا چه کسانی

¹ Standards for reporting qualitative research (SQRS)

پس از اخذ مجوز اخلاق، سالمندانی که تصور می‌شد اطلاعات و تجربیات غنی در رابطه با شکاف نسلی دارند، به‌صورت هدفمند در شهر تهران، از مناطق مختلف شهر، با مراجعه به سراهای محله انتخاب شدند. منظور از داشتن تجربیات غنی در مطالعه حاضر، سالمندانی بودند که درگیر تعاملات با نسل جوان بوده و تجربه شکاف بین نسلی را دارا بودند. اهداف، روش و محرمانه بودن مطالعه برای افرادی که به شرکت در مطالعه تمایل داشتند توضیح داده شد و سپس فرم‌های رضایت آگاهانه توسط آن‌ها امضا شد. برای شرکت‌کنندگان بی‌سواد، فرم در حضور شخص دیگر برای آن‌ها خوانده می‌شد و سپس امضا می‌شد. جمع‌آوری داده‌ها از طریق مصاحبه عمیق، چهره به چهره و فردی به‌صورت نیمه ساختاریافته انجام شد. زمان و مکان مصاحبه توسط مشارکت‌کنندگان انتخاب شد. محل مصاحبه‌ها سرای محله، خانه و محل کار مشارکت‌کنندگان بود. مصاحبه‌های انجام‌شده ۴۵-۶۰ دقیقه به طول انجامیدند. برای انجام مصاحبه، راهنمای مصاحبه توسط گروه پژوهشی طراحی شد. مصاحبه‌ها ابتدا با معرفی و ارائه اطلاعات در مورد پژوهش و پرسش چند سؤال به‌منظور ایجاد محیط دوستانه و برقراری ارتباط دوطرفه آغاز شد. سپس از یک سؤال کلی "لطفاً تجربیات خود را در مورد شکاف نسلی بین خود و نسل‌های جوان را به اشتراک بگذارید؟" و "لطفاً تجربیات خود را در رابطه با چالش‌هایی که در اثر شکاف بین خود و نسل جوان دارید به اشتراک بگذارید؟" استفاده می‌شد. برای دستیابی به اطلاعات بیشتر، سؤالاتی مانند "منظور شما از این چیست؟" و "می‌توانید یک مثال بزنید؟" مورد استفاده قرار گرفتند. مصاحبه‌ها توسط محقق با تجربه قبلی در مصاحبه در تحقیقات کیفی، از شهریور ۱۴۰۲ تا شهریور ۱۴۰۳ انجام شد. اشباع داده‌ها با ۱۹ مشارکت‌کننده به دست آمد. دو مصاحبه اضافی (یک زن سالمند و یک مرد سالمند) برای کسب اطمینان انجام شد.

مصاحبه‌ها ضبط و کلمه به کلمه رونویسی شدند. متن مصاحبه‌ها به‌عنوان داده اصلی تحقیق استفاده شدند. صدای ضبط‌شده و متن مصاحبه‌ها برای کسب درک جامع، چندین بار توسط محقق مرور شدند. داده‌ها به‌طور هم‌زمان جمع‌آوری و تجزیه و تحلیل شدند. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از رویکرد تحلیل محتوای مرسوم، توسعه‌یافته توسط Graneheim & Lundman (۲۳) استفاده شد.

طی فرآیند تجزیه و تحلیل برای کدگذاری، واحدهای معنایی، به‌عنوان مثال، کلمات، جملات یا پاراگراف‌های مربوط به سؤالات مصاحبه شناسایی و از مصاحبه‌های رونویسی شده استخراج شدند و کدها پدید آمدند. کدها بر اساس شباهت و تفاوت در زیر طبقات مختلف قرار گرفته و با ادغام زیر طبقات، طبقات توسعه یافتند. برای مدیریت داده‌ها از نرم‌افزار MAXQDA (ver.11) استفاده شد.

در این مطالعه برای اعتباربخشی داده‌ها و بررسی صحت علمی از معیارهای معرفی‌شده Lincoln و Guba (۲۴) استفاده شد.

جهت دستیابی به اعتبار^۱، محقق سعی کرد با شرکت‌کنندگان در مطالعه تعامل طولانی‌مدت داشته باشد. همچنین، با انجام بازبینی توسط مشارکت‌کنندگان^۲، در مرحله کدبندی نتایج کار به تعدادی از مشارکت‌کنندگان بازگردانده شد (ارائه کدهای ۵ مصاحبه به مشارکت‌کنندگان برای ارزیابی و تأیید). علاوه بر این، از بازبینی توسط همکار^۳ به صورت انجام بررسی‌های منظم توسط گروهی از کارشناسان که به تحقیق کیفی مسلط بودند، استفاده شد. فراهم کردن اطمینان‌پذیری^۴ در این مطالعه، از طریق ارائه روند پژوهش به طریقی که قابل پیگیری کردن باشد، تضمین شد. مراحل تحقیق، داده‌ها، تصمیم‌های اخذ شده و فعالیت‌های محقق درباره چگونگی جمع‌آوری و تجزیه و تحلیل داده‌ها، به طور دقیق مستند و ثبت شد. تشریح کامل مسیر پژوهش و اقدامات صورت گرفته توسط محققان به منظور تاییدپذیری^۵ صورت گرفت. به منظور افزایش انتقال‌پذیری^۶ سعی شد تا مشارکت‌کنندگان با حداکثر تنوع انتخاب شده و مشخصات آن‌ها به طور کامل ارائه شود.

مطالعه حاضر توسط کمیته اخلاق دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی تهران (کد اخلاق: IR.SBMU.PHARMACY.REC.1402.012) بررسی و مورد تأیید قرار گرفت. اهداف و روش مطالعه برای شرکت‌کنندگان توضیح داده شد. رضایت آگاهانه از شرکت‌کنندگان قبل از شروع مطالعه و ضبط مصاحبه‌ها گرفته شد. شرکت‌کنندگان آزاد بودند که به اراده خود وارد مطالعه و خارج شوند. محرمانه بودن اطلاعات به مشارکت‌کنندگان اطلاع داده شد.

یافته‌ها

تجزیه و تحلیل داده‌ها منجر به تشکیل ۹۷ کد اولیه، یازده زیر طبقه و سه طبقه پردشدگی، تضعیف منزلت و تعارضات بین نسلی شد.

(۱) پردشدگی

این مفهوم به حالتی اطلاق می‌شود که در آن سالمند احساس می‌کند از گروه، جامعه و محیط کنار گذاشته شده است. افراد طی تجربیاتی که از ارتباطات خود با افراد نسل جوان در محیط‌های مختلف دارند به خود پنداره‌ای دست می‌یابند که متشکل از ابعاد منفی تنهایی و جدایی تحمیل شده، گسست ارتباطات، به حاشیه رانده شدن و مشارکت اجتماعی مختل شده است.

¹ Creditability

² Member check

³ Peer debriefing

⁴ Dependability

⁵ Confirm ability

⁶ Transferability

۱-۱) تنهایی و جدایی تحمیل شده

ارتباطات سالمندان با نسل جوان تحت تأثیر تغییرات ایجاد شده در سبک زندگی نسل جوان طی تغییرات اجتماعی و تغییرات سبک ارتباطی آنها، تغییرات اساسی پیدا کرده است. طی این رخدادها سالمند احساس می‌کند نسل جوان از او جدا شده و وی در تنهایی زیست می‌کند.

"من آگه بخوام حرف دلم رو بزنم واقعیتش اینه که بچه‌های جوان خیلی راغب به ارتباط با ماها دیگه نیستن اونا میرن بیشتر دنبال ارتباط با دوست‌ها و هم‌سن‌های خودشون. این ما هستیم که تنها موندیم (م ۶)."

۱-۲) گسست ارتباطات

تغییرات رخ داده در سبک زندگی نسل جوان باعث می‌شود سالمند امکان و توان برقراری ارتباط با نسل جوان را همانند قبل نداشته و ارتباطات خود را از دست رفته به شمار بیاورد.

"ما که همیشه تنهایی الان دیگه همه انقدر گرفتاری دارن که خیلی وقت رفت و آمد براشون نمی‌مونه. بچه هام که همش درگیر زندگی خودشون (م ۱۹)."

۱-۳) به حاشیه رانده شدن

مرکزیت توجه و تمرکز در نسل جوان را عوامل مختلفی تشکیل می‌دهد که این موضوع در اولویت بودن سالمند برای ارتباط و توجه به وی را به حاشیه می‌برد. در حقیقت سالمندان بر این باور هستند آنها برای نسل جوان مورد توجه نبوده و رسیدگی به آنها و نیازهایشان مهم به حساب نمی‌آید.

"دیدم که بچه خودم هم بعضی‌ها وقت‌ها منو کنار میذاره. این جوون‌ها نسلی ان که دیگه هیچ توجهی به ما بزرگترها ندارن. مورد توجهشون دیگه ما نیسیتم. فقط خودشون و یه چیزایی رو که دلشون میخواد رو می‌بینن (م ۲)."

۱-۴) مشارکت اجتماعی مختل شده

نسل سالمند بر این باور است که فعالیت‌های اجتماعی و مشارکت آنها در میان نسل جوان با محدودیت روبه‌رو است. این محدودیت تحت تأثیر عواملی از قبیل عدم تمایل نسل جوان برای اجتماع با سالمند و نداشتن حرف و فعالیت مشترک رخ می‌دهد.

"خانواده دخترهام و پسرهام هر هفته خونه یکی جمع میشن و دورهمی دارن اون اوایل من و همسرم هم دعوت می‌کردن ما هم می‌رفتیم. خب جمع خیلی جوان پسند بود اونا هم وقتی جمع میشن دوستاشون هم می‌گن که بیان ۲۰ نفر یا بیشتر میشدن باهم می‌گفتن می‌خندیدن. ما هم یک طرف مینشستیم بعد دیگه کم‌کم حذف شدیم. ما فکر می‌کردیم اونا وقتی ما هستیم معذب هستن (م ۷)."

(۲) تضعیف منزلت

دوران سالمندی برای افراد مرحله‌ای در زندگی به شمار می‌آید که افراد طی آن انتظار برخوردی ارزشمند و شایسته از سوی اطرافیان را دارند. تجربه سالمندان نشان می‌دهد شکاف بین نسلی با تأثیرگذاری بر فرهنگ و ارزش‌های نسل جوان، دیدگاه آن‌ها را نسبت به ارزشمند شمردن سالمندان متزلزل کرده و منزلت و جایگاه سالمندان را تضعیف کرده است. تجربه تضعیف منزلت در سالمندان دارای ویژگی‌هایی از جمله کاهش احترام در برخوردها، مرجعیت تضعیف‌شده و محدودیت در قدرت و نفوذ است.

۲-۱) کاهش احترام در برخوردها

سالمندان بر این باورند نسل جوان در برخی از رفتارها و برخوردها از رفتار و زبان مؤدبانه استفاده نمی‌کند. از سوی دیگر در برخی موارد شدیدتر این موضوع به سمت رفتارهای تحقیرآمیز حرکت کرده که با مسئله احترام آن‌ها منافات دارد.

"من یادم نیامد حتی یک‌بار تو روی مادر و پدرم وایستاده باشم ولی الان پسر من یه چیزی میشه سریع صداش برای من می‌بره بالا (م ۱۷)."

۲-۲) مرجعیت تضعیف‌شده

سالمندان طبق تجربه‌های قبلی خود، انتظار رجوع افراد، به آن‌ها به دلیل دانش و تجربه را دارند. تغییرات رخ‌داده، نسل جوان را به سمت اتکا به خود سوق داده است که این موضوع نقش مرجعیت را در سالمندان را تضعیف نموده است.

"فکر می‌کنم هر چی سن ما بالاتر میره حرف داره حرف بچه‌ها میشه. بچه که بودن از ما یه نظری می‌خواستن یه مشورتی می‌گرفتن ولی الان برعکس شده انگار اونا فکر میکنن بیشتر از ما میدونن (م ۱۰)."

۲-۳) محدودیت در قدرت و نفوذ

تجربیات سالمندان نشان می‌دهد آن‌ها در تأثیرگذاری بر شرایط، وضعیت و افراد جوان نیز با مشکلاتی روبه‌رو هستند. نسل‌های جدید در برآورده کردن نیازهای خود وابستگی بیشتری به خود و منابع خارجی در جامعه دارند که این موضوع قدرت سالمند را در تأثیر و نفوذ بر آن‌ها کاهش داده است.

"خب این خیلی اتفاق می‌فته من یا پدرشون وقتی در مورد چیزی نظر میدیم اونا قبول نمی‌کنن. نظر اونا نسبت به ما متفاوت مثلاً پسر من می‌خواست برای یه مهمونی فامیل‌ها رو دعوت کنه من گفتم فلانی و فلانی رو هم دعوت کن گفت نه و حرف من رو گوش نکرد. خب من ناراحت شدم که چرا اون کار رو کرد مهمونی که اصلاً به من خوش نگذشت همش به فکر این بودم که این اتفاق چرا افتاد و بچه من چرا باید این کار رو می‌کرد. پیش اون آدم‌ها بعداً خجالت کشیدم نمی‌دونستم باید چی بهشون بگم (م ۲)".

۲-۴) مشارکت محدود در تصمیم‌گیری

اطلاعات، دانش و تجربه سالمندان، آن‌ها را نسبت به مشارکت در تصمیم‌گیری حائز شرایط می‌نماید. تغییرات رخ داده در جوامع که با افزایش دسترسی به اطلاعات و دانش به‌روز برای جوانان همراه بوده است، این شرایط را برای سالمند رقابتی نموده است. سالمندان معتقدند نسل جوان آن‌ها را افرادی با دانش به‌روز ندانسته و برای تصمیم‌گیری کمتر به آن‌ها مراجعه می‌کنند.

"این بچه‌های جدیدتر انقدر دیگه همه اطلاعاتشون رو از فضای مجازی گرفتن که خیلی دیگه نمیان دنبال ارتباط برقرار کردن با ما باشن. آدم وقتی می‌خواد کاری بکنه و تصمیمی بگیره میره خب از یه نفر که تو اون کار سرشته داره یا تجربه داره می‌پرسه. نسل جوان برای به دست آوردن اون دانش یا تجربه دیگه به ماها احتیاج ندارن یا اصلاً فکر می‌کنن ما خیلی چیزارو نمی‌دونیم، بلد نیستیم پس سراغ من هم نمیان (م ۳)".

۳) تعارضات بین نسلی

دوره‌های مختلف زمانی، ویژگی و شرایط منحصربه‌فرد خود را دارند. افرادی که در یک دوره زمانی زندگی می‌کنند عموماً تحت تأثیر شرایط، با افراد سایر دوره‌های زمانی تفاوت‌های معناداری از نظر عقاید، ارزش و رفتار پیدا می‌کنند. مدرنیزاسیون در سال‌های گذشته، تغییرات جوامع را به‌شدت تحت تأثیر قرار داده است. نسل‌هایی که هم‌زمان با این تغییرات در حال رشد بوده‌اند تفاوت‌های اساسی با نسل‌های پیشین خود دارند. از سوی دیگر سرعت تغییرات در جوامع به‌شدت بالا بوده به طوری‌که نسل‌های سالمند توان تطابق و همگامی با آن‌ها را

نداشته‌اند. این موضوع زمینه تعارضات بین آن‌ها و نسل جوان را ایجاد کرده است. این تعارضات در ابعاد مختلفی نمود پیدا کرده و دارای طیف‌های مختلف نیز می‌باشند. به طوریکه آن‌ها تجربه‌های متفاوتی از عدم توافق، بحث و درگیری را در ارتباطات فردی، خانوادگی و اجتماعی با نسل جوان داشته‌اند.

۱-۳) عدم توافق در عقیده، ارزش و رفتار

با عمیق شدن تفاوت‌ها در عقیده، ارزش و رفتار بین نسل‌های مختلف، کسب تفاهم بین آن‌ها با مشکلاتی مواجه می‌شود. تجربه سالمندان نشان می‌دهد آن‌ها تفاوت‌های متنوع و پیچیده‌ای در عقاید، ارزش و رفتار با نسل جوان دارند و در مواردی در کسب تفاهم بر سر این تفاوت‌ها موفق نیستند.

"من خودم مادرم خیلی سخت‌گیر بود مثلاً بودن کسایی که اون موقع مینیژوب می‌پوشیدن ولی مادر من اجازه نمی‌داد. من خیلی از اون قانون‌ها نمی‌تونستم بیرون بیاورم جراتش رو نداشتم زیاد مخالفت کنم ولی بچه‌ها الان این‌جوری نیست. دخترهام خیلی راحت شاید با حرف مخالفت کنن و اون‌جوری که دلشون بخواد زندگی کنن؛ مثلاً من خیلی موافق جدا زندگی کردنشون نبودم ولی خب اونا قبول نکردن حتی قبول نکردن با هم زندگی کنن الان جداجدا دارن مجردی زندگی می‌کنن (م ۱)".

۳-۲) بحث در خصوص عقیده، ارزش و رفتار

عدم توافق در عقیده، ارزش و رفتار در بین نسل‌ها می‌تواند موجب رودررویی آن‌ها شود. این رودررویی‌ها در روابط بین نسلی می‌تواند ایجادکننده سوءتفاهم و بحث باشد. سالمندان تجربه بحث در رابطه با درست یا نادرست بودن و پذیرش یا رد نظرات مخالف را دارند. اطلاعات به‌دست‌آمده نشان می‌دهد بحث در موضوعات حساسی مانند مذهب، سیاست و اخلاق رخداد بیشتری داشته و مردان سالمند تجربه‌های بیشتری از بروز رویارویی دارند.

"من مسیرم خیابان فرشته است اون مسیر رو که میرم کافی شاپ زیاده. این بچه‌ها رو زیاد می‌بینم که اونجا یه سیگار دستشونه پیاده‌رو رو می‌بندن وایسادن دارن با هم حرف می‌زنن و بگو بخند می‌کنن. اونجا که نگاه می‌کنم می‌بینم چه رفتارهای متفاوت و خاصی دارن که شاید اصلاً برای من تعریف نشده است. اوایل که می‌خواستم رد بشم عصبانی می‌شدم که این چه رفتارهاییه چرا پیاده‌رو رو بستین من که دیگه نمی‌تونم برم از خیابون رد بشم. این چه مدل لباس پوشیدنیه. چرا با هم دیگه این‌جوری حرف می‌زنن. چند بار هم باهاشون بحث کردم (م ۱۴)".

۳-۳) درگیری در خصوص عقیده، ارزش و رفتار

عدم درک سالمندان و نسل جوان از تفاوت‌های همدیگر نسبت به عقاید، ارزش و رفتار، در صورتی که با تفاهم، کنار آمدن و حل مسئله همراه نباشد، می‌تواند موجب تنش بین آن‌ها شود. تجربه سالمندان نشان داد وجود این تفاوت‌ها از منابع اصلی درگیری و دعوا بین آن‌ها و نسل جوان است.

"بعضی وقت‌ها فکر می‌کنم خونمون تبدیل شده به میدون جنگ. بیشتر مواقع این اتفاق سر مسائل مالی هم می‌افته. بچه‌ها یا انتظاراتشون زیاده یا دلشون می‌خواد جوری که خودشون می‌خوان رفتار کنن. خب خیلی وقت‌ها هم برای من این قابل قبول نیست. بهشون میگم اگه از من داری کمک مالی می‌گیری پس باید حرف منم گوش بکنی ولی اونایه ساز دیگه می‌زنن و معمولاً هم به دعوا ختم میشه (م ۲۱)".

بحث:

یافته‌های مطالعه حاضر نشان داد سالمندان طی شکاف نسلی بین خود و نسل جوان با چالش‌های طردشدگی، تضعیف منزلت و تعارضات بین نسلی روبه‌رو هستند.

در مطالعه حاضر سالمندان با طردشدگی از سوی نسل جوان روبه‌رو بودند که طی آن، کنار گذاشته شدن از گروه، جامعه و محیط توسط نسل جوان را تجربه می‌کردند. مطالعات نشان می‌دهند در فرهنگ‌های سنتی، تعاملات سالمند با نسل جوان از اهمیت زیادی برای آن‌ها برخوردار است. این تعاملات نقش مهمی در حفظ منزلت اجتماعی و احساس هویت سالمندان ایفا می‌کند که با رخداد شکاف بین نسل‌ها این تعاملات از سوی نسل جوان به دلایل مختلفی کمتر شده یا نادیده گرفته می‌شود و در نتیجه آن افراد سالمند با احساس طردشدگی روبه‌رو می‌شوند (۲۵، ۲۶). در این راستا، Robert Butler در نظریه تبعیض سنی به این مسئله اشاره دارد که وجود نگرش‌ها و باورهای منفی نسبت به سالمندان، به‌ویژه در میان نسل‌های جوان‌تر، موجب می‌شود آن‌ها تمایل کمتری به ارتباط با سالمندان داشته باشند و حضور آن‌ها را در فعالیت‌های اجتماعی، تصمیم‌گیری‌ها و تعاملات بین‌نسلی نادیده بگیرند که این نوع نگرش منجر به حاشیه‌نشینی و نادیده‌انگاری سالمندان می‌شود (۲۷). در راستای نتایج به‌دست‌آمده در مطالعه حاضر، مطالعه‌ای که توسط Kabelenga (۲۸) در سال ۲۰۱۷ انجام شد نشان می‌دهد، سالمندان در اثر شکاف بین نسلی دچار تنهایی شده و حمایت نسل جوان را از دست می‌دهند. این مطالعه نیز نشان می‌دهد اختلال در ارتباط از مهم‌ترین مشکلات ناشی از شکاف بین نسلی است که سالمندان را به‌سوی طردشدگی و تنها شدن سوق می‌دهد. سالمندان منبع ارتباط برای نسل جوان به شمار نیامده و آن‌ها عموماً تلاشی برای ارتباط سازی با سالمندان نمی‌کنند. همچنین مفهوم

به حاشیه رانده شدن سالمندان در مطالعه Ukaszewsk و همکاران (۲۰۲۴)، هم‌راستا با نتایج مطالعه حاضر است (۲۹). نتایج این مطالعه نشان داد ترک نسل سالمند، توجه به نیازهای خود و برقراری ارتباط باهم نسل‌ها از سوی نسل جوان، توجه آن‌ها را نسبت به سالمندان کم می‌کند و این موضوع موجب ایجاد احساس به حاشیه رانده شدن در سالمند می‌شود.

در فرهنگ‌های شرقی و اسلامی، احترام به افراد سالمند یک اصل اخلاقی و ارزشی است. رشد سالمندان در این فضا، موجب ایجاد انتظار در آن‌ها برای حفظ این ارزش از سوی نسل جوان شده است (۳۰). تجارب سالمندان در مطالعه حاضر نشان داد شکاف بین نسلی با تأثیرگذاری بر فرهنگ و ارزش‌های نسل جوان موجب شده است دیدگاه نسل جوان نسبت به ارزشمند شمردن سالمندان متزلزل شده و آن‌ها با چالش تضعیف منزلت مواجه شوند. نتایج مطالعه Hangsub که در سال ۲۰۲۱ انجام شده است نشان می‌دهد در کشور کره جنوبی تغییرات اجتماعی، دیدگاه نسل جوان را نسبت به سالمندان تغییر داده و احترام به سالمند طی سال‌های گذشته توسط نسل جوان مورد سؤال و چالش قرار گرفته است. تغییرات ساختار خانواده، فردگرایی و اختلافات بین نسلی از عوامل مهیاکننده این شرایط در این مطالعه ذکر شده‌اند (۳۱). نتایج مطالعه حاضر نیز با این مطالعه هم‌راستا بوده و تجربه سالمندان در ایران نشان داد عواملی مانند اتکا به خود در نسل جوان، تفاوت دیدگاه‌ها و اختلافات از عوامل ایجاد تضعیف منزلت آن‌ها است.

مفهوم تعارضات بین نسلی از دیگر تجربه‌های سالمندان در رابطه با شکاف بین نسلی است که حاصل تفاوت عقیده، ارزش و رفتار در بین آن‌ها می‌باشد. طبق نظریه Karl Mannheim نسل‌های مختلف به دلیل تجربه کردن رویدادهای تاریخی متفاوت در دوره‌های شکل‌گیری ذهنی‌شان، دیدگاه‌ها و ارزش‌های متفاوتی دارند. این تفاوت‌ها می‌توانند در صورت عدم درک، به تعارضات مختلفی بین نسل‌های مختلف منجر شوند (۳۲). تجربه سالمندان در مطالعه حاضر نیز نشان داد، نسل جوان در ابعاد مختلفی با آن‌ها در عقیده، ارزش و رفتار متفاوت هستند. این تفاوت‌ها در مواردی از سوی طرفین درک نشده و زمینه تعارضات را ایجاد می‌کنند. نتایج مطالعه‌های Urick (۲۰۱۷) و Dere (۲۰۲۴) نشان می‌دهد سالمندان عموماً به شیوه زندگی و عقاید قدیمی عادت داشته و پذیرش ایجاد تغییر در عقیده و رفتار برای آن‌ها آسان نیست. بنابراین با نسل جوان که با فرهنگ و ارزش‌های متفاوتی رشد پیدا کرده‌اند تفاوت‌هایی دارند. این تفاوت‌ها می‌تواند منبع تنش بین آن‌ها باشد (۳۳). در مطالعه حاضر نیز سالمندان به عدم توانایی در تطابق و هماهنگی با نسل جوان اشاره کرده و نتیجه آن را ایجاد تعارض می‌دانند. همچنین سالمندان در مطالعه حاضر تعارضات در شدت‌های مختلفی را تجربه می‌کردند و در این میان مردان سالمند، تجربه تعارضات متعدد و با شدت بالا را بیشتر داشتند. این در حالیکه مطالعه

Nazia (۲۰۲۲) این شرایط را در زنان سالمند بیشتر گزارش می‌کند (۳۵). این تفاوت می‌تواند مربوط به فرهنگ جمعی جوامع باشد. عموماً به علت حاکم بودن فرهنگ مردسالارانه در جامعه ایرانی، پذیرش تفاوت‌ها از سوی مردان سالمند سخت‌تر صورت می‌گیرد.

نتیجه‌گیری نهایی:

شکاف بین‌نسلی میان سالمندان و نسل جوان، از جمله پدیده‌های اجتماعی چندبعدی است که می‌تواند پیامدهای قابل‌توجهی بر وضعیت روانی، اجتماعی و کیفیت زندگی سالمندان داشته باشد. یافته‌های این پژوهش، ضمن هم‌راستایی با نتایج مطالعات پیشین، نشان‌دهنده آن است که این شکاف از سوی سالمندان به‌مثابه چالشی عمیق با ابعاد چندبعدی درک می‌شود. این چالش با بروز طردشدگی، تضعیف منزلت و تعارضات بین نسلی برای سالمند همراه است که می‌تواند پیامدهایی منفی برای سالمندان ایجاد کرده و سطح سلامت و کیفیت زندگی آن‌ها را تحت تأثیر قرار دهد. چشم‌انداز حاصل از مطالعه حاضر در رابطه چالش‌های ایجادشده برای سالمندان که ناشی شکاف نسل است ضرورت طراحی، ارائه و اجرای راهکارهای مناسب را نمایان می‌کند. از سوی دیگر سالمندان به‌عنوان یکی از گروه‌های آسیب‌پذیر جامعه، نیازمند حمایت‌های اجتماعی، فرهنگی و روانی گسترده‌تری هستند، توجه به شکاف بین‌نسلی و تلاش برای کاهش آن، ضرورتی جدی به شمار می‌رود. در این راستا، پیشنهاد می‌شود در مطالعات آتی محققین، مطالعاتی را برای تحلیل پیامدهای روان‌شناختی ناشی از چالش‌های شکاف بین نسلی در سالمندان، برای ارائه مداخلات مؤثر انجام دهند. همچنین طراحی و اجرای مطالعاتی که به بررسی مداخلات مناسب برای شناسایی برنامه‌هایی در جهت کاهش شکاف بین نسلی است ضروری می‌باشد. از سوی دیگر تدوین و اجرای برنامه‌هایی در بستر جوامع باهدف تقویت پیوندهای بین‌نسلی، ایجاد بسترهای مناسب برای تعامل و تبادل تجربه میان نسل‌ها می‌تواند گام‌هایی اساسی در جهت کاهش شکاف بین نسلی و جلوگیری از ایجاد گسست بین نسلی داشته باشد.

موضوع شکاف بین‌نسلی و پیامدهای آن برای سالمندان، به دلیل جنبه‌های عاطفی و اجتماعی آن، ممکن است با نوعی احساس شرم یا انگ همراه باشد. در نتیجه، ممکن است برخی از مشارکت‌کنندگان به‌ویژه در بیان تجربه‌های منفی یا احساسات ناخوشایند خود، احتیاط کرده و از بیان کامل واقعیت‌ها خودداری کرده باشند این موضوع، محدودیت مطالعه حاضر به شمار می‌آید. برای مدیریت این محدودیت توضیحاتی در رابطه با عمومی و همگانی بودن شکاف بین نسلی در میان سالمندان، به مشارکت‌کنندگان داده می‌شد.

حامی مالی:

این تحقیق قسمتی از پایان نامه دکتری است که توسط معاونت پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی تأمین مالی شد.

تعارض منافع:

بنابر اظهار نویسندگان، این مقاله تعارض منافع ندارد.

تشکر و قدردانی:

از معاونت پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی و از افراد سالمند که تجربیات خود را به اشتراک گذاشتند، تشکر و قدردانی می شود.

۱. Najafiasl Z. Intergenerational gap: An emerging phenomenon in Iran. *International Journal of Social Sciences (IJSS)*. 2015;5(1):59-70.
۲. Chou W-H, Li Y-C, Chen Y-F, Ohsuga M, Inoue T. Empirical Study of Virtual Reality to Promote Intergenerational Communication: Taiwan Traditional Glove Puppetry as Example. *Sustainability*. 2022;14(6):3213.
۳. Segal UA. Cultural variables in Asian Indian families. *Families in society*. 1991;72(4):233-42.
۴. Panahi M, Alavyyun SH. Generational distance in Iran: meta-analysis and criticism of previous research. *INTERCULTURAL STUDIES QUARTERLY*. 2018;13(36):147-71.
۵. Najafiasl Z. Intergenerational Gap: An Emerging Phenomenon in Iran. *IAU International Journal of Social Sciences*. 2015;5(1):59-70.
۶. Ashrafi Habibabadi Z, Ezzatzadeh M. The Influence of Utilizing Social Networks on the Generation Gap in Families in 5th District of Tehran. *IAU International Journal of Social Sciences*. 2020;10(3):49-62.
۷. Pásztor J, Bak G. Digital divide: a technological generation gap. *Management, Enterprise and Benchmarking in the 21st Century*. 2020:158-68.
۸. Inglehart RF. *Cultural Evolution: People's Motivations are Changing, and Reshaping the World*: Cambridge University Press; 2018.
۹. Mushtaq F, Saeed S. Transition in spouse selection: A study of Pakistani graduates and their parents. *Elementary Education Online*. 2021;20(5):1193.
۱۰. Nauck B, Steinbach A. Intergenerational Relationships. *RatSWD Working Paper*, 2009.
۱۱. Chang Y, Huang J. Impacts of intergenerational care for grandchildren and intergenerational support on the psychological well-being of the elderly in China. *Revista Argentina de Clinica Psicologica*. 2020;29(1):57.
۱۲. Mo W, editor *Successful Aging Among Older People: How Social Support Contributes to Psychological Health*. ۲۳rd International Conference on Literature, Art and Human Development (ICLAHD 2021); 2021: Atlantis Press.
۱۳. Yan Y. Intergenerational intimacy and descending familism in rural north China. *American Anthropologist*. 2016;118(2):244-57.

۱۴. Aoki T, Yamamoto Y, Ikenoue T, Urushibara-Miyachi Y, Kise M, Fujinuma Y, et al. Social isolation and patient experience in older adults. *The Annals of Family Medicine*. 2018;16(5):393-8.
۱۵. Rehman I, Mohyuddin A. Social issues of senior citizens. *The Explorer Islamabad: Journal of Social Sciences*. 2015;8(1):301-6.
۱۶. Jeong H, Yim HW, Nam B-W. Independent predictors of depressive symptoms and social isolation on 2-year all-cause mortality among the Korean elderly in a population-based cohort study: gender differences. *Epidemiology and Health*. 2022;44:1-8.
۱۷. Barbero C, Hafeedh Bin Abdullah A, Wiggins N, Garrettson M, Jones D, S. Guinn A, et al. Community health worker activities in public health programs to prevent violence: coding roles and scope. *American journal of public health*. 2022;112(8):1191-201.
۱۸. Sohrabzade M, Parnian L, Niazi M, Khajenouri B, Sadeghidehcheshme S. Qualitative studies Generation Gap among girls (case study: Kermanshah city). *Quarterly Journal of Women and Society*. 2019;10(37):1-28.
۱۹. Ratnapalan S. Qualitative approaches: Variations of grounded theory methodology. *Canadian family physician Medecin de famille canadien*. 2019;65(9):667-8.
۲۰. Kleinheksel AJ, Rockich-Winston N, Tawfik H, Wyatt TR. Demystifying Content Analysis. *American journal of pharmaceutical education*. 2020;84(1):7113.
۲۱. Lindgren BM, Lundman B, Graneheim UH. Abstraction and interpretation during the qualitative content analysis process. *International journal of nursing studies*. 2020;108:103632.
۲۲. O'Brien BC, Harris IB, Beckman TJ, Reed DA, Cook DA. Standards for reporting qualitative research: a synthesis of recommendations. *Academic medicine*. 2014;89(9):1245-51.
۲۳. Graneheim UH, Lundman B. Qualitative content analysis in nursing research: concepts, procedures and measures to achieve trustworthiness. *Nurse Educ Today*. 2004;24(2):105-12.
۲۴. Lincoln YS, Guba EG. But is it rigorous? Trustworthiness and authenticity in naturalistic evaluation. *New directions for program evaluation*. 1986;1986(30):73-84.
۲۵. Wu X, Yuan Z. Understanding the socio-cultural resilience of rural areas through the intergenerational relationship in transitional China: Case studies from Guangdong. *Journal of Rural Studies*. 2023;97:303-13.

٢٦. Awad R, Shamay-Tsoory S, Palgi Y. Fluctuations in loneliness due to changes in frequency of social interactions among older adults: A weekly based diary study. *International psychogeriatrics*. 2023;35(6):293-303.
٢٧. Butler RN. Ageism: A Foreword. *Journal of Social Issues*. 1980;36(2):8-11.
٢٨. Kabelenga I. Zambian elders experiences and perceptions of the generation gap. *Anthropological Researches and Studies*. 2017;1(7):3-15.
٢٩. Łukaszewski B, Szot L, Kalinowski M, Niewiadomska I. Marginalisation and stereotypes relating to the elderly in the context of social changes and family problems. Generation gap and methods of prevention in Poland. *Journal of Modern Science*. 2024;60(6):568-91.
٣٠. Halim AA, Anas N, Mohamed AK, Said WM, Sabri MAA, Nazr ASDA. Islamic Traditions on Elderly Care. *International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences*. 2024;14(5):758-66.
٣١. Hangsub C. A Sociological Study on the Disgust of the Young Generation toward the Elderly in Korean Society: Social Causes. *Korea Journal*. 2021;61(2).
٣٢. Mannheim K, Kecskemeti P. *Essays on the Sociology of Knowledge*. Philosophy. 1953;28(106).
٣٣. Urick MJ, Hollensbe EC, Masterson SS, Lyons ST. Understanding and managing intergenerational conflict: An examination of influences and strategies. *Work, Aging and Retirement*. 2017;3(2.٨٥-١٤٤):.
٣٤. Dere B, Başbüyük HH. Traversing intergenerational conflict: a phenomenological exploration across three generations grounded in solidarity. *Educational Gerontology*. 2024:1-15.
٣٥. Ali N, Faruqi A. To Study the Conflict between three Generations of Men and Women. *Indian Journal of Physiotherapy & Occupational Therapy*. 2022;16(2).